



Laidiens: **14.04.2016., Nr. 72**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2016/72.4**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 208

Rīgā 2016. gada 12. aprīlī (prot. Nr. 17 2. §)

Iekārtu elektromagnētiskās saderības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu"
7. panta pirmo un otro daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka elektromagnētiskās saderības būtiskās prasības tirgū piedāvātajām iekārtām un šo prasību ievērošanas uzraudzības mehānismu, kā arī institūcijas, kuras veic tirgus uzraudzību, un kārtību, kādā veicama tirgus uzraudzība.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. iekārta – jebkurš aparāts vai stacionārs komplekss;
 - 2.2. aparāts – jebkura gatava ierīce vai to kombinācija, kas ir piedāvāta tirgū kā viena funkcionāla vienība, kura paredzēta galalietotājam un kura var radīt elektromagnētiskos traucējumus vai kuras darbību var ietekmēt elektromagnētiskie traucējumi;
 - 2.3. stacionārs komplekss – dažādu veidu aparātu un attiecīgos gadījumos citu ierīču noteikta kombinācija, ko montē un uzstāda iepriekš noteiktā vietā, kur to paredzēts lietot pastāvīgi;
 - 2.4. elektromagnētiska saderība – iekārtas spēja darboties elektromagnētiskā vidē, neradot šo noteikumu 2.5. apakšpunktā minētos elektromagnētiskos traucējumus citām iekārtām šajā vidē;
 - 2.5. elektromagnētiski traucējumi – jebkura elektromagnētiska parādība, kas var pasliktināt iekārtas darbību; elektromagnētisks traucējums var būt elektromagnētisks troksnis, nevēlams signāls vai pārmaiņas pašā elektromagnētisko viļņu izplatības vidē;
 - 2.6. imunitāte – iekārtas spēja elektromagnētisko traucējumu klātbūtnē bez traucējumiem darboties, kā paredzēts;
 - 2.7. drošuma vajadzības – vajadzības sargāt cilvēka dzīvību vai īpašumu;
 - 2.8. elektromagnētiskā vide – visas elektromagnētiskās parādības, kas novērojamas kādā konkrētā vietā;
 - 2.9. piedāvāt tirgū – saimnieciskās darbības ietvaros piegādāt aparātu par atlīdzību vai bez tās izplatīšanai vai lietošanai Eiropas Savienības tirgū;
 - 2.10. laist tirgū – pirmo reizi piedāvāt Eiropas Savienības tirgū aparātu;

- 2.11. ražotājs – fiziska vai juridiska persona, kura ražo aparātu vai kuras uzdevumā aparāts tiek projektēts vai ražots un kura laiž tirgū šo aparātu ar savu nosaukumu vai preču zīmi;
- 2.12. pilnvarotais pārstāvis – fiziska vai juridiska persona, kas reģistrēta Eiropas Savienībā un ir saņēmusi ražotāja rakstisku pilnvaru rīkoties tā vārdā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem;
- 2.13. importētājs – fiziska vai juridiska persona, kas veic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā un laiž Eiropas Savienības tirgū kādas trešās valsts aparātu;
- 2.14. izplatītājs – fiziska vai juridiska persona piegādes ķēdē, kas nav ražotājs vai importētājs un kas aparātu piedāvā tirgū;
- 2.15. iesaistītās personas – ražotājs, pilnvarotais pārstāvis, importētājs un izplatītājs;
- 2.16. tehniskā specifikācija – dokuments, kas nosaka tehniskās prasības, kurām atbilst iekārta;
- 2.17. paziņotā institūcija – nacionālās akreditācijas institūcijas akreditēta aparāta atbilstības novērtēšanas institūcija, kura ir paziņota Eiropas Komisijai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā izveido paziņošanas komisiju, kā arī kārtību, kādā komisija pieņem lēmumu un paziņo Eiropas Komisijai par atbilstības novērtēšanas institūcijām, kas veic atbilstības novērtēšanu reglamentētajā sfērā, vai citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas paziņota aparāta atbilstības novērtēšanas institūcija;
- 2.18. atsauksana – ikviens pasākums, kura mērķis ir saņemt atpakaļ aparātu, kas jau ticis piedāvāts galalietotājam;
- 2.19. izņemšana no tirgus – ikviens pasākums, kura mērķis ir novērst piegādes ķēdē esošu aparātu piedāvāšanu tirgū;
- 2.20. CE atbilstības marķējums – zīme, ar kuru ražotājs norāda, ka aparāts atbilst piemērojamām prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos, kuri paredz šā marķējuma uzlikšanu.

3. Šie noteikumi neattiecas uz:

- 3.1. iekārtām, uz kurām attiecas normatīvie akti par radioiekārtām, elektronisko sakaru tīkla galiekārtām un aeronavigācijas iekārtām;
- 3.2. radioiekārtām, kuras izmanto radioamatieri, ja vien radioiekārtas netiek piedāvātas tirgū;
- 3.3. iekārtām, kuras fizisko parametru dēļ nespēj radīt vai papildināt elektromagnētisko starojumu, kas ir augstāks par līmeni, kādā darbojas radioiekārtas, elektronisko sakaru iekārtas vai citas iekārtas, un kuru darbību nespēj vērā ņemami pasliktināt, ja, lietojot šīs iekārtas, rodas elektromagnētiskie traucējumi;
- 3.4. pēc individuāla pasūtījuma izgatavotiem novērtēšanas komplektiem, kas paredzēti izmantošanai vienīgi pētniecības un izstrādes objektos;
- 3.5. šo noteikumu 3.2. apakšpunktā minēto radioiekārtu sastāvdaļu komplektiem, kas paredzēti izmantošanai (montēšanai) radioamatieriem, kā arī iekārtām, kuras piedāvātas un kuras radioamatieri pārveidojuši savām vajadzībām (tās neuzskata par iekārtām, kas piedāvātas tirgū).

4. Piemērojot šos noteikumus, par aparātiem uzskata arī:

- 4.1. sastāvdaļas vai montāžas mezglus, kuri paredzēti tam, lai galalietotājs tos iekļautu aparātā, un kuri var radīt elektromagnētiskos traucējumus vai kuru darbību var ietekmēt elektromagnētiskie traucējumi;

4.2. pārvietojamus kompleksus, kas ir aparātu un attiecīgos gadījumos citu ierīču kombinācijas, kuras paredzēts pārvietot vai lietot vairākās vietās.

5. Iekārta, kas atbilst piemērojamo standartu vai to daļu prasībām, uz kuriem atsauces ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, uzskatāma par atbilstošu šajos noteikumos minētajām būtiskajām prasībām, kuras aptver šie standarti vai to daļas.

6. Nacionālā standartizācijas institūcija publicē savā tīmekļvietnē piemērojamo standartu sarakstu, kas adaptēti nacionālo standartu statusā.

7. Tirgus uzraudzības iestāde, kas veic aparātu tirgus uzraudzību, šo noteikumu izpratnē ir Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Uzraudzības institūcija, kas uzrauga stacionāros kompleksus, kuri var radīt radiosakaru traucējumus, šo noteikumu izpratnē ir Elektronisko sakaru likumā noteiktā institūcija, kas atbild par radiotraucējumu avotu noskaidrošanu un pieņem lēmumus par traucējumu novēršanu.

2. Būtiskās prasības iekārtām

8. Projektējot un ražojot iekārtas, ņem vērā zinātnes un tehnikas sasniegumus, lai nodrošinātu, ka tās atbilst šādām būtiskajām prasībām:

8.1. to ģenerētie elektromagnētiskie traucējumi nepārsniedz līmeni, virs kura radioiekārtas, elektronisko sakaru iekārtas vai citas iekārtas vairs nespēj darboties, kā paredzējis ražotājs;

8.2. to noturība pret elektromagnētiskiem traucējumiem, kas sagaidāmi, lietojot iekārtas paredzētajā veidā, ir pietiekama, lai tās varētu darboties bez pasliktinājuma.

9. Stacionāros kompleksus montē, izmantojot labu tehnoloģijas praksi (nozares profesionālo organizāciju ieteikto tehnoloģiju izmantošanu ražošanā), kuru dokumentē, kā arī precīzi ievērojot ražotāja instrukcijas un informāciju, kas sniegta par kompleksa sastāvdaļu (aparātu un ierīču) paredzēto lietošanu, lai nodrošinātu stacionārā kompleksa atbilstību šo noteikumu 8. punktā noteiktajām būtiskajām prasībām.

10. Atļauts laist un piedāvāt tirgū, kā arī nodot lietošanā tikai tādas iekārtas, kas, uzstādītas vai izmantotas atbilstoši paredzētajiem mērķiem, atbilst šo noteikumu prasībām.

11. Gadatirgos, izstādēs un līdzīgos pasākumos atļauts izstādīt iekārtas, kuras neatbilst šo noteikumu prasībām, tikai tādā gadījumā, ja ir labi saredzama zīme, kas skaidri norāda, ka šādas iekārtas nedrīkst piedāvāt tirgū un ekspluatēt, kamēr nav nodrošināta atbilstība šo noteikumu prasībām. Iekārtas drīkst demonstrēt tikai tad, ja ir veikti piemēroti pasākumi elektromagnētisko traucējumu novēršanai.

3. Iesaistīto personu pienākumi

12. Iesaistītās personas pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma sniedz informāciju par aparātu, norādot:

12.1. visas citas iesaistītās personas, kuras tām piegādājušas aparātu;

12.2. visas citas iesaistītās personas, kurām tās piegādājušas aparātu.

13. Iesaistītās personas nodrošina šo noteikumu 12. punktā norādītās informācijas pieejamību tirgus uzraudzības iestādei 10 gadus pēc tam, kad tām piegādāti vai tās piegādājušas aparātus.

3.1. Ražotāja pienākumi

14. Šo noteikumu izpratnē importētāju un izplatītāju uzskata par ražotāju un tam ir šajā nodaļā noteiktie pienākumi, ja ražotājs laiž tirgū aparātu ar savu vārdu vai preču zīmi vai izmaina tirgū laistos aparātus tā, ka tas var ietekmēt aparātu atbilstību šajos noteikumos noteiktajām prasībām.
15. Laižot tirgū aparātus, ražotājs nodrošina, ka tie ir projektēti un ražoti atbilstoši šo noteikumu 2. nodaļā noteiktajām būtiskajām prasībām.
16. Ražotājs sagatavo šo noteikumu 1. pielikumā minēto tehnisko dokumentāciju un veic šo noteikumu 4. nodaļā noteikto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru vai nodrošina, ka tā ir veikta.
17. Ja ar atbilstības novērtēšanas procedūru ir pierādīts, ka aparāts atbilst piemērojamām prasībām, ražotājs sagatavo atbilstības deklarāciju un marķē aparātu ar CE atbilstības marķējumu.
18. Ražotājs glabā tehnisko dokumentāciju un atbilstības deklarāciju 10 gadus pēc aparāta laišanas tirgū.
19. Sērijveida ražošanā ražotājs izstrādā kontroles procedūras, lai nodrošinātu aparātu pastāvīgu atbilstību šo noteikumu prasībām, un pienācīgi ņem vērā izmaiņas aparātu konstrukcijā vai raksturlielumos, kā arī piemērojamajos standartos vai citās tehniskajās specifikācijās, uz kurām pamatojoties ir apliecināta aparātu atbilstība šo noteikumu prasībām.
20. Ražotājs nodrošina, ka tirgū laistie aparāti ir marķēti, norādot tipa, partijas vai sērijas numuru.
21. Ražotājs uz aparāta norāda savu nosaukumu vai reģistrēto preču zīmi un kontaktadresi, kur ar to var sazināties. Ja tas nav iespējams, kontaktadresi norāda uz iepakojuma vai aparātam pievienotajā dokumentā.
22. Ražotājs nodrošina, ka aparātam ir pievienota lietošanas instrukcija un šo noteikumu 7. nodaļā minētā informācija valsts valodā. Lietošanas instrukcija un informācija, kā arī cita uz aparāta norādītā informācija ir skaidra un saprotama.
23. Ražotājs, kurš uzskata vai kuram ir pamats uzskatīt, ka aparāts, kuru tas ir laidis tirgū, neatbilst šo noteikumu prasībām, nekavējoties veic korektīvās darbības, lai nodrošinātu aparāta atbilstību šo noteikumu prasībām vai, ja nepieciešams, lai atsauktu vai izņemtu to no tirgus. Ja aparāts rada risku, ražotājs nekavējoties par to informē tirgus uzraudzības iestādi, norādot detalizētu informāciju, jo īpaši par neatbilstību un veiktajām korektīvajām darbībām.
24. Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma ražotājs tai sniedz visu nepieciešamo informāciju un dokumentāciju valsts valodā, lai pierādītu aparātu atbilstību šo noteikumu prasībām.
25. Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma ražotājs sadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādi, lai novērstu tirgū laisto aparātu radīto risku.

3.2. Pilnvarotie pārstāvji

26. Ražotājs ar rakstisku pilnvaru var iecelt pilnvaroto pārstāvi. Pilnvarā neiekļauj šo noteikumu 15., 16. un 17. punktā minētos pienākumus. Pilnvarotais pārstāvis veic vismaz šādus pienākumus:
- 26.1. 10 gadus pēc aparāta laišanas tirgū glabā tirgus uzraudzības iestādei pieejamu atbilstības deklarāciju un tehnisko dokumentāciju;
- 26.2. pēc pamatota tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma sniedz visu informāciju un dokumentāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu aparāta atbilstību;

26.3. ievērojot pilnvarojumu, pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma sadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādi, lai novērstu aparāta radītos riskus.

3.3. Importētāja pienākumi

27. Importētājs laiž tirgū šo noteikumu prasībām atbilstošus aparātus.

28. Pirms aparāta laišanas tirgū importētājs nodrošina, ka ražotājs ir veicis šo noteikumu 4. nodaļā minēto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru, sagatavojis atbilstošo tehnisko dokumentāciju, marķējis aparātu ar CE atbilstības marķējumu, pievienojis nepieciešamo dokumentāciju, kā arī ir izpildījis šo noteikumu 20. un 21. punktā minētos pienākumus.

29. Importētājs, kurš uzskata vai kuram ir iemesls uzskatīt, ka aparāts neatbilst būtiskajām prasībām, aparātu nelaiž tirgū, līdz nav panākta atbilstība. Ja aparāts rada apdraudējumu, importētājs par to informē ražotāju un tirgus uzraudzības iestādes.

30. Importētājs uz aparāta norāda savu nosaukumu, reģistrēto preču zīmi un kontaktadresi, kur ar to var sazināties. Ja tas nav iespējams, minēto informāciju norāda uz iepakojuma vai aparātam pievienotajā dokumentā.

31. Importētājs nodrošina, ka aparātam ir pievienota lietošanas instrukcija un šo noteikumu 55. punktā minētā informācija valsts valodā.

32. Importētājs nodrošina, ka laikā, kad tas ir atbildīgs par aparātu, tā uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi negatīvi neietekmē aparāta atbilstību šo noteikumu 2. nodaļā noteiktajām būtiskajām prasībām.

33. Importētājs, kurš uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka aparāts, kuru tas ir laidis tirgū, neatbilst šo noteikumu prasībām, nekavējoties veic korektīvās darbības, lai nodrošinātu aparāta atbilstību šo noteikumu prasībām vai, ja nepieciešams, lai atsauktu vai izņemtu to no tirgus. Ja aparāts rada risku, importētājs nekavējoties par to informē tirgus uzraudzības iestādi, norādot detalizētu informāciju, jo īpaši par neatbilstībām un veiktajām korektīvajām darbībām.

34. Importētājs 10 gadus pēc aparāta laišanas tirgū glabā tirgus uzraudzības iestādēm pieejamu atbilstības deklarācijas kopiju, kā arī pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma nodrošina pieejamību tehniskajai dokumentācijai.

35. Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma importētājs tai sniedz visu nepieciešamo informāciju un dokumentāciju valsts valodā, lai pierādītu aparātu atbilstību šo noteikumu prasībām.

36. Pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma importētājs sadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādi, lai novērstu tirgū laisto aparātu radīto risku.

3.4. Izplatītāja pienākumi

37. Piedāvājot tirgū aparātu, izplatītājs rīkojas ar atbilstošu rūpību, lai ievērotu šo noteikumu prasības.

38. Pirms aparāta piedāvāšanas tirgū izplatītājs pārliecinās, ka aparāts ir marķēts ar CE atbilstības marķējumu, tam ir pievienota nepieciešamā dokumentācija, lietošanas instrukcija un šo noteikumu 7. nodaļā minētā informācija valsts valodā, kā arī ražotājs ir ievērojis šo noteikumu 20. un 21. punktā minētās prasības un importētājs ir ievērojis šo noteikumu 30. punktā minētās prasības.

39. Izplatītājs, kurš uzskata vai kuram ir iemesls uzskatīt, ka aparāts neatbilst šo noteikumu 2. nodaļā noteiktajām būtiskajām prasībām, nepiedāvā tirgū aparātu, līdz nav panākta atbilstība. Ja aparāts rada risku, izplatītājs par to